

Κεφάλαιο 1

Ο κειμενογράφος (text-editor) vi

Ο κειμενογράφος είναι ένα πρόγραμμα που μας βοηθά στη δημιουργία αρχείων. Στα σύγχρονα παραθυρικά περιβάλλοντα μπορεί να βρεί κανείς κειμενογράφους πολύ ευχρήστους και φιλικούς προς το χρήστη. Ο κειμενογράφος vi είναι από τους πιο διαδεδομένους στα συστήματα UNIX. Θα πρέπει να σημειώσουμε όμως ότι δεν είναι πολύ φιλικός προς το χρήστη, όμως αποτελεί θα λέγαμε αναποσπαστό κομμάτι του λειτουργικού συστήματος και μία συντομή εισαγωγή στις βασικές του εντολές κρίνεται απαραίτητη.

Ξεκινούμε με μια σημαντική παρατήρηση που θα πρέπει να θυμόμαστε, οι εντολές του vi είναι ευαίσθητες στα μικρά και κεφαλαία γράμματα. Στον vi υπάρχουν δύο διαφορετικά επίπεδα α) το επίπεδο εντολών (EE) και β) το επίπεδο εισαγωγής κειμένου (EEK). Στο EE χρησιμοποιούμε βασικά εντολές για να μετακινούμαστε μέσα στο κείμενο, να βρούμε λέξεις, να σώσουμε ένα αρχείο κ.λ.π. Το EEK χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για την εισαγωγή κειμένου.

Χρησιμοποιώντας : I, i, A, a, O, o, cw, R μπαίνουμε στο EEK από το EE. Οι εντολές αυτές θα περιγραφούν εκτενέστερα παρακάτω. Χρησιμοποιούμε το πλήκτρο **ESC** για να μεταφερθούμε από το EEK στο EE. Αν δεν είμαστε σίγουροι σε ποιο επίπεδο εντολών βρισκόμαστε πατάμε το πλήκτρο **ESC** για να βρέθουμε στο EE. Αν πατώντας κάποια πλήκτρα δεν πραγματοποιούνται αυτά που θα επρόκειτο να γίνουν τότε βεβαιωθείτε ότι δεν είναι πατημένο το πλήκτρο **CAPS LOCK**. Επίσης δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα βελόνια για να μετακινηθούμε μέσα στο αρχείο ενώ βρισκόμαστε στο EEK.

1.1 Χρήσιμες εντολές του vi

1.1.1 Μετακίνηση μέσα στο αρχείο στο EE

←, →, ↑, ↓	Μετακίνηση μέσα στο αρχείο : αριστερά, δεξιά, πάνω, κάτω.
h,l,k,j	Μετακίνηση μέσα στο αρχείο : αριστερά, δεξιά, πάνω, κάτω.
Ctrl-f	Προχωρά μία σελίδα μπροστά.
Ctrl-b	Προχωρά μία σελίδα πίσω.
Ctrl-d	Προχωρά μισή σελίδα μπροστά.
Ctrl-u	Προχωρά μισή σελίδα πίσω.
G	Μετακίνηση στο τέλος του αρχείου.
65G	Μετακίνηση στην 65η γραμμή του αρχείου.
\$	Μετακίνηση στο τέλος της τρέχουσας γραμμής.
O(Μηδέν)	Μετακίνηση στη αρχή της τρέχουσας γραμμής.
b	Μετακίνηση στη αρχή της τρέχουσας λέξης.
e	Μετακίνηση στο τέλος της τρέχουσας λέξης.
/Λέξη	Αναζήτηση προς τα εμπρός της «Λέξης».
?Λέξη	Αναζήτηση προς τα πίσω της «Λέξης».
n	Επόμενη εμφάνιση της «Λέξης» με την τρέχουσα φορά.
N	Επόμενη εμφάνιση της «Λέξης» με την αντίθετη φορά.

1.1.2 Εισαγωγή κειμένου

i	Εισαγωγή κειμένου πριν από την τρέχουσα θέση.
I	Εισαγωγή κειμένου στη αρχή της τρέχουσας γραμμής.
a	Εισαγωγή κειμένου μετά από την τρέχουσα θέση.
A	Εισαγωγή κειμένου μετά το τέλος της τρέχουσας γραμμής.
o	Άνοιγμα καινούργιας γραμμής κάτω από την τρέχουσα και εισαγωγή κειμένου.
O	Άνοιγμα καινούργιας γραμμής πάνω από την τρέχουσα και εισαγωγή κειμένου.

Οι παραπάνω εντολές μας τοποθετούν στο ΕΕΚ. Πατώντας **ESC** επιστρέφουμε στο ΕΕ.

1.1.3 Σδήσιμο κειμένου

x	Σδήσιμο του τρέχοντα χαρακτήρα.
7x	Σδήσιμο επτά χαρακτήρων.
dw	Σδήσιμο μιας λέξης.
10dw	Σδήσιμο 10 λέξεων.
dd	Σδήσιμο μίας γραμμής.
25dd	Σδήσιμο 25 γραμμών.
D	Σδήσιμο από την τρέχουσα θέση ως το τέλος της γραμμής.

Σημείωση. Όλες οι παραπάνω εντολές αποθηκεύουν το κείμενο ή χαρακτήρες που έχουμε σθήσει σε μια προσωρινή μνήμη. Το περιεχόμενο αυτής της μνήμης μπορεί να ανακτηθεί χρησιμοποιώντας τις εντολές P, p (βλ. παρακάτω).

1.1.4 Μετακινώντας κείμενο

yy	Αντιγράφει μία γραμμή σε προσωρινή μνήμη χωρίς να σθήσει την γραμμή αυτή.
3yy	Αντιγράφει 3 γραμμές σε προσωρινή μνήμη χωρίς να σθήσει τις γραμμές αυτές.
p	Μεταφέρει το περιεχόμενο της προσωρινής μνήμης μετά την τρέχουσα γραμμή.
P	Μεταφέρει το περιεχόμενο της προσωρινής μνήμης πριν την τρέχουσα γραμμή.
J	Ενώνει την γραμμή μετά την τρέχουσα γραμμή με την τρέχουσα γραμμή.

Συνήθως χρησιμοποιούμε τις εντολές yy και p όταν θέλουμε να αντιγράψουμε κείμενο από ένα μέρος του αρχείου σε άλλο. Όταν θέλουμε να μετακινήσουμε κείμενο τότε χρησιμοποιούμε τις εντολές dd και p.

1.1.5 Αλλάζοντας το κείμενο

~	Αλλάζει από κεφαλαία σε μικρά και αντίθετα ένα χαρακτήρα.
5~	Αλλάζει από κεφαλαία σε μικρά και αντίθετα 5 χαρακτήρες.
r	Αντικαθιστεί ένα χαρακτήρα.
R	Αντικαθιστεί όλους τους χαρακτήρες μέχρι να πατήσουμε ESC.
cw	Αλλάζει μια λέξη με ότι πληκτρολογήσουμε από τη στιγμή που θα δώσουμεcw και ESC.

1.1.6 Σώζοντας το αρχείο

:w	Σώζει το αρχείο αλλά παραμένει στο vi.
:w όνομα	Σώζει το τρέχον αρχείο με καινούργιο όνομα.
:wq	Σώζει το αρχείο και βγαίνει από το vi.
:q	Φεύγει από το vi όταν δεν έχουμε κάνει αλλαγές.
:q!	Φεύγει από το vi δίχως να σώσει καμμία αλλαγή.

1.1.7 Σε περίπτωση λάθους

u	Αναιρεί την αμέσως προηγούμενη εντολή.
U	Επαναφέρει την τρέχουσα γραμμή.
Ctrl-q	Επαναφορά όταν καμμία εντολή δεν δουλεύει.
Ctrl-l	Ανανέωση της οθόνης.

1.1.8 Αναζήτηση/Αντικατάσταση κειμένου

Με την παρακάτω εντολή έχουμε την δυνατότητα να αντικαταστήσουμε ένα συγκεκριμένο συνδυασμό χαρακτήρων, όπου αυτός εμφανίζεται στο κείμενο, με κάποιο άλλο.

∴,\$s/παλιά-λέξη/νέα-λέξη/g

Η πολύ σημαντική αυτή εντολή ξεκινά από την τρέχουσα θέση (.) ως το τέλος (\$) του κειμένου αντικαθιστά (s) την «παλιά-λέξη» με την «νέα-λέξη» όπου και αν αυτή εμφανίζεται (g). Αν θέλαμε να γίνει η αναζήτηση/αντικατάσταση ανάμεσα σε συγκεκριμένες γραμμές του κειμένου τότε απλά θα δίναμε, π.χ.

:10,37s/παλιά-λέξη/νέα-λέξη/g

η οποία αναζητά/αντικαθιστά την «παλιά-λέξη» με την «νέα-λέξη» μεταξύ των γραμμών 10 έως 37.